

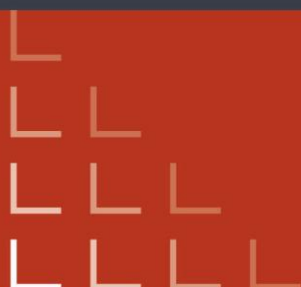

de Nederlandse
Orde van
Belastingadviseurs

Duitse Sondervermögen met één investeerder

KG:211:2024:16

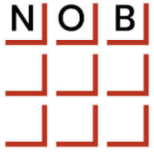
Commissie Wetsvoorstellen

Adres
de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
1018 AV Amsterdam

Postbus
2977, 1000 CZ Amsterdam
IBAN NL73 ABNA 0450 0450 05
KvK 40531315

Contact
T (020) 514 1880
E nob@nob.net
www.nob.net

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd op verzoek van de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB. Hieraan hebben meegewerkt Matthijs Vogel (PwC) en Dennis Tol (Loyens & Loeff). Vanuit de Commissie Wetsvoorstellen hebben met name Robert van der Jagt en Jeroen Elink Schuurman meegewerkt aan het onderzoek.

Over de Commissie Wetsvoorstellen

De Commissie Wetsvoorstellen beoordeelt fiscale (wets)voorstellen en internetconsultaties. De commissie toetst daarbij aan de kwaliteit van wet- en regelgeving en aan de fundamentele rechts- en wetgevingsbeginselen zoals rechtsgelijkheid, rechtszekerheid en uitvoerbaarheid. Daarnaast bekijkt zij of een voorstel verenigbaar is met het EU-recht en internationale recht. Waar nodig, wordt ook op andere zaken gewezen, bijvoorbeeld terugwerkende kracht, verhoging van administratieve lasten en de toename van regeldruk. Zij beoogt daarmee een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van consistente, duidelijke, rechtvaardige en uitvoerbare regelgeving.

Over de NOB

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) is opgericht in 1954. We zijn de beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs in Nederland en behartigen de gemeenschappelijke belangen van onze leden. We staan voor een excellente beroepsuitoefening door het aanbieden van opleidingen voor onze leden, het toepassen van onze code of conduct en de handhaving daarvan via onafhankelijk tuchtrecht. We vormen de brug tussen leden en maatschappij door de inzet van de bij onze leden aanwezige (praktijk)kennis over de volle breedte van het fiscale terrein. Deze kennis zetten we in om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over belastingen.

@2025 Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB).

Publicaties mogen alleen met toestemming van de redactie worden overgenomen en altijd met vermelding van de bron. De inhoud van deze publicatie is met zorg samengesteld. De NOB, PwC en Loyens & Loeff aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor hetgeen naar aanleiding van deze publicatie wordt ondernomen zonder deskundig advies.

Voorwoord

Op 10 juni 2025 heeft een overleg plaatsgevonden tussen de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de NOB), de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën over Duitse Sondervermögen met één investeerder (hierna: het “eenpitter SV”) naar aanleiding van het KG-standpunt van 4 december 2024, KG:211:2024:16 (hierna: het KG-standpunt). Aan het einde van deze bespreking is afgesproken dat de NOB een eerste aanzet zou maken voor een beschrijving van de relevante Duitse fiscale regels voor dergelijke Sondervermögen.

Die beschrijving vindt u hieronder. De notitie is een samenvatting van de bepalingen uit hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 van de Investmentsteuergesetz (hierna: de InvStG) die relevant zijn voor Duitse Sondervermögen met één investeerder. In de twee bijlagen bij de notitie zijn detailbesprekingen van deze twee hoofdstukken van de InvStG opgenomen.

Naar aanleiding van de bevindingen in de notitie, concludeert de NOB dat het KG-standpunt dient te worden aangevuld met de relevante Duitse regels en aangepast voor wat betreft de conclusie over de kwalificatie van Duitse Sondervermögen met één investeerder. In het bijzonder meent de NOB dat er bij Spezial-Investmentfonds met één investeerder een zodanige toerekening aan de achterligger plaatsvindt, dat deze entiteit als transparant kwalificeert onder de symmetrische methode.

Alhoewel de bijgaande notitie bijdraagt aan de verdere discussie over de kwalificatie onder de symmetrische methode, merkt de NOB primair op dat een Duits Sondervermögen met één investeerder in ieder geval gelijk behandeld dient te worden als een Nederlands fonds met een gerechtigde (wij verwijzen in dat kader naar bijgaand artikel en bijgaande FED-noot). In dat geval wordt niet aan de symmetrische methode toegekomen. Graag nemen wij dit onderwerp in het vervolggesprek mee.

Graag horen wij wanneer u tijd heeft gehad om de bijgaande notitie te bekijken en wij een vervolggesprek met elkaar kunnen inplannen, waar wij met plezier naar uitkijken.

Met vriendelijke groeten,

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

N O B
└ └ └
└ └ └

1. Redenen voor investering via eenpitter SVs

De redenen voor investering via eenpitter SVs zijn uiteenlopend en afhankelijk van de aard en activiteiten van de investeerder. Enkele belangrijke overwegingen zijn de volgende.

- Veel institutionele investeerders, zoals pensioenfondsen en verzekeraars, staan onder prudentieel toezicht van (bijvoorbeeld) BaFin. Een SV wordt erkend als een gereguleerd en beschermd investeringsvehikel, waardoor investeringen via een SV voldoen aan toezichtseisen omtrent diversificatie, liquiditeit en risicobeheersing.
- Daarnaast biedt een SV juridische segregatie en bescherming van activa. Het SV is geen aparte rechtspersoon, maar een afgescheiden vermogen dat juridisch volledig gescheiden is van zowel de beheerder als de investeerders. Deze structuur beschermt de investeringen bij een eventueel faillissement van de beheerder (*Kapitalverwaltungsgesellschaft*, KVG) en waarborgt dat het vermogen en de verplichtingen volledig toebehoren aan de investeerders. Dit is cruciaal voor prudent balansbeheer en het beperken van risico's.
- Ook vanuit boekhoudkundig perspectief biedt een SV voordelen. De investeringen worden doorgaans op 'look-through'-basis beoordeeld, waarbij de onderliggende activa leidend zijn voor prudentiële en boekhoudkundige analyses. Hoewel het SV daarmee niet per se 'off balance' is voor de investeerder, is er geen sprake van een geconsolideerde balansentiteit met eigen aansprakelijkheden zoals bij andere entiteiten, zoals een GmbH & Co. KG.
- De structuur van een SV beperkt bovendien de aansprakelijkheid van de investeerder. Omdat het een afgescheiden vermogen betreft, lopen investeerders uitsluitend risico over hun eigen inbreng en bestaat er geen exposure naar andere verplichtingen van de beheerder.
- Ten aanzien van fiscaliteit geldt dat deze niet de primaire driver is voor het gebruik van een SV, maar wel een belangrijke randvoorwaarde vormt. Voor veel investeerders is immers met name de fiscale neutraliteit van een investeringsstructuur van belang. Het SV kan worden opgezet als (in feite) fiscaal transparant, waardoor investeringen en rendementen worden belast alsof direct wordt geïnvesteerd. Het voorkomt dat de fiscale positie van de investeerder en bijvoorbeeld de toepassing van een vrijstelling, in gevaar komt.¹
- Tot slot spelen commerciële overwegingen een rol. Het SV is in Duitsland een marktstandaard voor institutionele investeringen, met een grote mate van bekendheid en vertrouwen bij investeerders, toezichthouders en banken. Bovendien kan een SV relatief eenvoudig en snel worden opgezet binnen de bestaande KAGB-structuren ("**Kapitalanlagegesetzbuch**"), waardoor het investeringsvehikel in de praktijk vaak de voorkeur krijgt boven andere structuren.

¹ Mede hierom heeft de Duitse wetgever met de invoering van het *Investmentsteuerreform* per 1 januari 2018 het (enigszins herziene) Kapitel-3-regime voor institutionele investeerders in de wet laten bestaan (BT-Drucks. 18/8045, p. 94).

2. Toepasselijk belastingregime

Het Duitse fiscale kader voor beleggingsfondsen is vastgelegd in de InvStG en kent twee hoofdregimes: het standaardregime voor *Investmentfonds* (Kapitel 2) en het specifieke regime voor *Spezial-Investmentfonds* (Kapitel 3). De toepassing van het ene of het andere regime hangt af van de juridische en feitelijke kenmerken van het fonds, waaronder het aantal investeerders, de aard van de investeringen en de naleving van de zogenoemde *Anlagebestimmungen*.

Het onderscheid tussen beide regimes is van wezenlijk belang, omdat het bepalend is voor de fiscale behandeling op zowel fonds- als investeerdersniveau. Waar *Spezial-Investmentfonds* profiteren van een op institutionele investeerders toegesneden regime met ruime vrijstellingsmogelijkheden en transparantieopties, geldt voor overige fondsen het standaardregime van Kapitel 2, waarin meer generieke forfaitaire vrijstellingen en uniforme heffingsregels zijn opgenomen.

3. Sondervermögen in de praktijk

3.1 Investmentfonds of Spezial-Investmentfonds

Institutionele investeerders, zoals pensioenfondsen, houden hun investeringen doorgaans via institutionele fondsen en poolingvehikels die zowel binnen Duitsland als grensoverschrijdend worden ingezet.

Binnenlands wordt veelal gekozen voor het *Spezial-Investmentfonds* (Kapitel 3), vanwege de op maat gesneden *Anlagebestimmungen* (zoals risicospreiding, het 90%-investeringsvereiste, schuldlimieten en beperkingen voor ondernemingsactiviteiten) en het institutionele karakter (maximaal 100 niet-natuurlijke personen²). Deze fondsen staan onder toezicht van de KAGB en de BaFin, hetgeen een hoog niveau van regulering en bescherming waarborgt.

Indien een fonds niet (meer) aan de kwalificatie-eisen voldoet of wanneer een buitenlands vehikel wordt gebruikt, valt het fonds van rechtswege onder het regime van Kapitel 2 als *Investmentfonds*. Het merendeel van het institutionele vermogen in Duitsland wordt belegd via *Spezial-Investmentfonds* (Kapitel 3), die voldoen aan de strikte beleggings- en beheereisen van § 26 InvStG. Kapitel 2-fondsen daarentegen domineren vooral de retailmarkt, maar blijven relevant voor internationale fondsenstructuren, UCITS/ETF's en als fallback-regime wanneer een (binnen- of buitenlandsrechtelijk) fonds niet (meer) kwalificeert voor Kapitel 3.

² Op uitzonderingen na. Zie B.2.1.

3.2 Typische eenpitter SVs

3.2.1 Kapitel 2

Hoewel Kapitel 2 InvStG in de praktijk voornamelijk wordt toegepast op retailfondsen en internationale UCITS/ETF-structuren, kent dit regime ook een rol in institutionele context. Dit doet zich met name voor wanneer een fonds niet (meer) voldoet aan de strikte Anlagebestimmungen van Kapitel 3 of wanneer specifieke beleggingsdoelstellingen – zoals alternatieve beleggingen in infrastructuur, private debt of nichemarkten – niet binnen het Spezial-Investmentfonds-kader kunnen worden gerealiseerd. In dergelijke gevallen wordt wel bewust gekozen voor het regime van Kapitel 2, ook indien het aantal participanten beperkt is.

In de praktijk komt het derhalve voor dat investeerders individueel in een beheerd fonds participeren. Hier wordt dan gesproken over een **Ein-Anleger-Fonds** (lees: een eenpitter SV) binnen het Kapitel 2-regime. Deze structuren worden veelal ingezet door vrijgestelde Duitse institutionele investeerders, zoals kerken, *Versorgungswerke* en andere publiekrechtelijke of charitatieve instellingen, die op grond van de *Körperschaftsteuer* of specifieke bepalingen in het InvStG zijn vrijgesteld en hun fiscale positie ten aanzien van de investering willen behouden binnen een gereguleerd vehikel.

Hierbij kan worden gedacht aan de volgende lichamen die in sommige gevallen individueel of in kleine kring gelden (laten) investeren via een Sondervermögen binnen het regime van Kapitel 2:

- Bistümer en Landeskirchen (kerkelijke organisaties)
- Versorgungswerke (beroepspensioenfondsen)
- Steuerbefreite Pensionskassen (vrijgestelde pensioenfondsen)
- Gemeinnützige Stiftungen en andere vennootschappen (stichtingen zonder winstoogmerk)
- Kommunen en andere Öffentliche Körperschaften (overheidsorganen)

3.2.2 Kapitel 3

Spezial-Investmentfonds (Kapitel 3) worden in de praktijk vrijwel uitsluitend gebruikt door grote institutionele investeerders die onder prudentieel toezicht staan en een lange investeringshorizon hebben. Hierbij gaat het (ook) met name om pensioenfondsen en Versorgungswerke, levens- en schadeverzekeraars, publiekrechtelijke instellingen zoals gemeenten en andere *öffentliche Körperschaften*, alsmede kerken en grote *gemeinnützige Stiftungen*. Deze investeerders kiezen voor Spezial-Investmentfonds vanwege de combinatie van fiscale neutraliteit, strikte risicospreiding en de waarborgen die voortvloeien uit het toezichtskader van de KAGB en de BaFin.

Hierbij kan worden gedacht aan de volgende lichamen die in sommige gevallen individueel of in kleine kring gelden (laten) investeren binnen het regime van Kapitel 3:

- Kapitaalvennootschappen, vaak om activa te bundelen die dienen voor opbouw van bedrijfspensioenen (*betriebliche Altersversorgung*)
- Altersvorsorgeeinrichtungen (pensioenfondsen, bijv. Pensionskassen, Pensionsfonds, Versorgungswerke, CTA);
- Verzekeraars (bijvoorbeeld levens- en schadeverzekeraars);
- Alle investeerders die ook al onder 4.2.1 zijn genoemd.

4. Belastingregime voor Investmentfonds (Kapitel 2)

Het standaardregime van Kapitel 2 InvStG is van toepassing op alle beleggingsfondsen die niet kwalificeren als Spezial-Investmentfonds (Kapitel 3). De kernpunten wat betreft de belastingheffing zijn de volgende:

- **Toepassingsbereik:** Alle UCITS, AIF's, Ein-Anleger-Fonds en bepaalde vrijgestelde rechtspersonen, tenzij zij voldoen aan de eisen van Kapitel 3 of onder bijzondere wetgeving vallen.
- **Belastingplicht fonds:** Een binnenlands fonds is fictief belastingplichtig voor de *Körperschaftsteuer*, maar vervolgens vrijgesteld van de belasting, met uitzondering van drie categorieën Duitse inkomsten: (1) Duitse beleggingsinkomsten waaronder dividenden, (2) Duitse vastgoedinkomsten, en (3) overige Duitse binnenlandse inkomsten (§ 6 InvStG). Buitenlandse inkomsten (zoals Nederlandse dividenden) zijn op fondsniveau überhaupt niet belastbaar.
- **Kapitalertragsteuer:** Maximaal 15% bronheffing op genoemde Duitse inkomsten; teruggaaf mogelijk (§§ 7 en 11 InvStG).
- **Gewerbsteuer:** Vrijstelling indien het fonds uitsluitend beleggingsdoeleinden nastreeft en niet meer dan 5% actieve ondernemingsinkomsten behaalt (§ 15 InvStG).
- **Belastingheffing investeerder:** Belastbare posten zijn uitkeringen, Vorabpauschale en verkoopwinsten (§§ 16–19 InvStG). De deelnemingsvrijstelling (§ 8b KStG) is uitgesloten; in plaats daarvan geldt een forfaitaire Teilfreistellung (§ 20 InvStG) afhankelijk van fondstype (bijv. 30% voor aandelenfondsen bij particulieren, 80% bij Körperschaften).

§§ 8–14 InvStG voorzien in materiële vrijstellingen op fondsniveau (proportioneel of volledig via § 10) mits uitsluitend vrijgestelde investeerders deelnemen en aan strikte bewijs- en documentatieverplichtingen wordt voldaan (Statusbescheinigung, Bestandsnachweis). Hoewel Kapitel 2 vooral relevant is voor retailfondsen (UCITS, ETF's), komen ook Ein-Anleger-Fonds voor, bijvoorbeeld bij institutionele investeerders die niet (meer) voldoen aan de Anlagebestimmungen van Spezial-Investmentfonds. Onder Kapitel 2 is de belastingdruk in Duitsland doorgaans beperkt tot Duitse broninkomsten. Voor buitenlandse inkomsten, zoals Nederlandse dividenden, eindigt de heffing in de praktijk bij de Nederlandse dividendbelasting.

5. Belastingregime voor Spezial-Investmentfonds (Kapitel 3)

De bovenstaande beschrijving van de regels van Kapitel 3 van het InvStG (met verwijzing naar relevante bepalingen in Kapitel 2) kan als volgt worden samengevat:

- **Toepassingsbereik:** Als aan de relevante eisen is voldaan, worden het Spezial-Investmentfonds en diens investeerder(s) belast volgens de regels van een apart regime in Kapitel 3.
- **Belastingplicht fonds:** Spezial-Investmentfonds zijn (bij fictie) als Zweckvermögen belastingplichtig voor de Körperschaftsteuer, maar vanwege een vrijstelling slechts belast voor (1) Duitse inkomsten uit aandelen, (2) inkomsten uit Duitse onroerende zaken en (3) overige Duitse inkomsten.
- **Gewerbsteuer:** Spezial-Investmentfonds zijn in beginsel vrijgesteld van Gewerbsteuer.
- **Transparenzoption:** Bij uitoefening van de Transparenzoption vervalt de belastingplicht van een Spezial-Investmentfonds voor Duitse inkomsten uit aandelen en voor een deel van de overige Duitse inkomsten. Deze Duitse inkomsten worden dan aan de investeerders toegerekend en aldaar belast. De (belaste) investeerder kan de deelnemingsvrijstelling toepassen op de Duitse inkomsten uit aandelen. Het karakter van de inkomsten blijft dus bij de investeerder behouden.
- Bij uitoefening van de Erhebungsoption vervalt de belastingplicht van een Spezial-Investmentfonds voor inkomsten uit Duitse onroerende zaken en voor de overige Duitse inkomsten. Deze Duitse inkomsten worden dan aan de investeerders toegerekend en aldaar belast.³
- Transparantieopties kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgeoefend.
- Uitgekeerde inkomsten, (positieve) inkomsten die geacht zijn te worden uitgekeerd en winsten uit de verkoop van Spezial-Investmentfonds aandelen worden aan de investeerder(s) toegerekend en aldaar in de heffing betrokken. Het betreft onder andere buitenlandse inkomsten uit aandelen, inkomsten uit buitenlandse onroerende zaken en rente-inkomsten.
- Deze toerekening aan de investeerder(s) vindt altijd plaats en is dus onafhankelijk van de uitoefening van transparantieopties door het Spezial-Investmentfonds.
- Inkomsten worden netto en na verrekening van negatieve inkomsten toegerekend. Inkomsten en (directe en algemene) uitgaven worden proportioneel en tijdsevenredig voor elke investeerder bepaald. De toe te rekenen inkomsten worden ingedeeld in individuele soorten inkomsten rekening houdend met verschillen in de fiscale gevolgen voor elke investeerder. Dit alles wordt in een overeenkomstige verdeling per inkomenscategorie in een Feststellungserklärung opgenomen. De todelingsmethodiek en verwerking in de is zeer gedetailleerd en uitgebreid en bevat twintig categorieën.
- Negatieve inkomsten worden verrekend met positieve inkomsten van dezelfde aard. Niet verrekende negatieve inkomsten kunnen niet door de investeerder(s) verrekend worden met diens andere inkomsten, maar worden voortgewenteld bij het Spezial-Investmentfonds. De verliezen worden per investeerder vastgesteld.

³ Is de investeerder een *Dach-Spezial-Investmentfonds* dan kan de *Immobilien-Transparenzoption* voor die inkomsten uit *Ziel-Spezial-Investmentfonds* worden toegepast. Zie B.3.4.1 onder categorie 3.

- De met Körperschaftsteuer belaste investeerder kan op buitenlandse inkomsten uit aandelen de deelnemingsvrijstelling toepassen, indien aan de relevante vereisten is voldaan. Het karakter van de inkomsten blijft dus behouden.
- Inkomsten uit Duitse onroerende zaken en bepaalde, overige Duitse inkomsten (waaronder Duitse inkomsten uit aandelen), worden bij de investeerder geheel of gedeeltelijk vrijgesteld als die inkomsten bij het *Spezial-Investmentfonds* belast waren en de *Erhebungsoption* (respectievelijk de *Transparenzoption*) (dus) niet is toegepast.
- Bij de belastingheffing van de investeerder(s) worden buitenlandse inkomsten niet in de heffing betrokken voor zover Duitsland voor deze inkomsten op grond van een belastingverdrag geen heffingsrecht heeft en die inkomsten aldaar daadwerkelijk zijn belast.
- **Kapitalertragsteuer:** Het Spezial-Investmentfonds houdt 15% Kapitalertragsteuer in op inkomsten (die geacht worden te zijn) uitgekeerd en op winsten uit de verkoop van Spezial-Investmentfonds aandelen rekening houdend met verrekening of aftrek van buitenlandse belastingen. De Kapitalertragsteuer is een voorheffing en verrekenbaar met de Körperschaftsteuer voor met Körperschaftsteuer belaste investeerders. Op inkomsten die vrijgesteld zijn wegens (onder andere) een belastingverdrag hoeft geen Kapitalertragsteuer ingehouden te worden. Dat geldt ook ten aanzien van Duitse inkomsten uit aandelen als de Transparenzoption is uitgeoefend. De inkomsten die (geacht worden te zijn) uitgekeerd aan (met name vrijgestelde) investeerder(s) die een NV-Bescheinigung overhandigen, zijn niet aan de Kapitalertragsteuer onderworpen.

6. Vergelijkingstabel Kapitel 2 (Investmentfonds) vs. Kapitel 3 (Spezial-Investmentfonds)

Aspect	Kapitel 2 – Investmentfonds	Kapitel 3 – Spezial-Investmentfonds
Toepassingsbereik	Algemeen regime voor alle <i>Investmentfonds</i> die voldoen aan § 1 InvStG	Speciaal regime voor <i>Spezial-Investmentfonds</i> (max. 100 institutionele investeerders)
Rechtsvorm	<i>Sondervermögen</i> of vergelijkbare structuren	Voornameijk <i>Sondervermögen</i> (met strikte Anlagebestimmungen)
Aantal investeerders	Geen minimum, maar meestal retail/open-end	Maximaal 100 investeerders, geen natuurlijke personen (behoudens uitzonderingen)
Belastingplicht fonds	Fictieve belastingplicht voor Körperschaftsteuer, maar vrijstelling voor bijna alle inkomsten behalve Duitse vastgoedinkomsten en bepaalde bedrijfsinkomsten	Fictieve belastingplicht als <i>Zweckvermögen</i> , vrijstelling behalve voor: (1) Duitse aandeleninkomsten, (2) Duitse vastgoedinkomsten, (3) overige Duitse inkomsten
Gewerbsteuer	Vrijstelling indien fonds uitsluitend beleggingsdoeleinden nastreeft	Idem, mits <5% actieve ondernemingsinkomsten
Kapitalertragsteuer op fondsniveau	Inhouding op Duitse dividenden en bepaalde inkomsten, teruggaaf mogelijk	Max. 15% op Duitse inkomsten (drie categorieën), teruggaaf mogelijk
Transparantieopties	Niet beschikbaar	Ja: <i>Transparenzoption, Erhebungsoption, Immobilien-Transparenzoption</i>
Belastingheffing investeerder	Uitgekeerde inkomsten, <i>ausschüttungsgleiche Erträge</i> , verkoopwinsten; toepassing Teilfreistellung of deelnemingsvrijstelling mogelijk	Idem, maar Duitse inkomsten kunnen via transparantieopties direct worden toegerekend
Kosten- en verliesverrekening	Kosten toerekenen volgens § 39-40 InvStG; verliezen op fondsniveau beperkt verrekenbaar	Idem, maar per investeerder en per inkomenscategorie
Rapportage	<i>Gesonderte und einheitliche Feststellung</i> verplicht	Idem, zeer gedetailleerd (20 categorieën)
Flexibiliteit	Geen keuzeregimes, standaard toepassing	Keuzeregimes via transparantieopties, onherroepelijk
Doelgroep	Retail en institutioneel	Institutioneel (pensioenfondsen, verzekeraars, etc.)

A. Detailbespreking belastingregime voor Investmentfonds (Kapitel 2)

A.1. Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de fiscale behandeling van *Investmentfonds* onder Kapitel 2 van de InvStG. Het betreft het standaardregime voor fondsen die niet onder het *Spezial-Investmentfonds*-regime van Kapitel 3 vallen. Kapitel 2 is systematisch verdeeld in:

- Afdeling 1: heffing bij het fonds (§§ 6–15 InvStG);
- Afdeling 2: heffing bij de investeerder (§§ 16–22 InvStG);
- Afdeling 3: fusies (§ 23 InvStG);
- Afdeling 4: verhouding tot Kapitel 3 (§ 24 InvStG).

De algemene bepalingen van Kapitel 1 (§§ 1–5a InvStG) zijn op zowel *Investmentfonds* als *Spezial-Investmentfonds* van toepassing (Anwendungsschreiben). Er wordt hierna niet ingegaan op Afdeling 3 inzake fusies.

A.2. Algemeen

A.2.1. Algemeen kader en definities (§ 2 InvStG)

De InvStG verwijst voor begrippen in beginsel naar het KAGB, met eigen aanvullingen in § 2 InvStG. Relevant voor Kapitel 2 zijn met name de definities van *Investmentfonds*, *Investmentanteil*, en de kwalificaties *Aktienfonds* en *Mischfonds* die van belang zijn voor de *Teilfreistellung* (zie verder § 20 InvStG).

- *Aktienfonds*: >50% van het activavermogen in Kapitalbeteiligungen (doorlopend, conform fondsvoorwaarden en feitelijke naleving).
- *Mischfonds*: ≥25% in Kapitalbeteiligungen.
- Kapitalbeteiligungen zijn in § 2 lid 8 omschreven.

A.2.2. Onderscheid tussen beleggingsfondsen onder de Investmentsteuergesetz (§ 6 InvStG)

Ten behoeve van de belastingheffing van beleggingsfondsen en hun participanten onderscheidt de InvStG verschillende categorieën:

- a) *Investmentfonds* (collectieve beleggingsfondsen);
- b) *Spezial-Investmentfonds* (speciale beleggingsfondsen);
- c) Niet-UCITS-fondsen in personenvennootschapsvorm; en
- d) Fondsen die onderworpen zijn aan bijzondere wetgeving.

Onder een Investmentfonds in de zin van § 6 InvStG wordt verstaan:

- UCITS (instelling voor collectieve beleggingen in effecten, icbe's) zoals gedefinieerd in Richtlijn 2009/65/EG;
- Alternatieve beleggingsfondsen (AIF's) in de zin van de AIFM-richtlijn. Te weten: elke instelling voor collectieve belegging, inclusief beleggingscompartimenten daarvan, die kapitaal vergaart bij meerdere investeerders met het oog op belegging volgens een vastgesteld beleggingsbeleid ten behoeve van die investeerders;
- Bepaalde structuren met één enkele participant; en
- Niet-operationele rechtspersonen die zijn vrijgesteld en geen ondernemingsmatige activiteit mogen uitvoeren.

Deze fondsen kwalificeren als Investmentfonds, maar hebben een afwijkende fiscale behandeling indien zij:

- voldoen aan de voorwaarden voor een *Spezial-Investmentfonds* (§ 26 e.v. InvStG);
- in de rechtsvorm van een personenvennootschap zijn opgezet (en geen pensioenfondsen zijn); of
- vallen onder bijzondere wetgeving.

De definitie van *Investmentfonds* omvat dus in beginsel zowel UCITS als AIF's, aangevuld met bepaalde single-investor structuren en vrijgestelde rechtspersonen, maar wordt door bovengenoemde uitzonderingen weer beperkt.

In dit hoofdstuk behandelen wij uitsluitend Investmentfonds zoals gedefinieerd in § 1 InvStG. *Spezial-Investmentfonds* komen aan bod in het volgende hoofdstuk. De overige fondsvormen blijven buiten beschouwing.

A.2.3. Kapitel 3-regime vormt een apart regime (§ 24 InvStG)

Kapitel 3 is een apart fiscaal regime, behalve voor zover wordt terugverwezen naar regelingen in *Kapitel 2*.⁴ Is een *Sondervermögen* of diens investeerder(s) eenmaal volgens *Kapitel 2* in de heffing betrokken, blijft dat regime van toepassing en kan dus niet meer worden gewisseld naar het regime van *Kapitel 3 (Kein Wechsel)*.⁵ Dat is ook het geval als op een later tijdstip weer voldaan wordt aan de eisen die gesteld zijn aan een *Spezial-Investmentfonds*.⁶

A.3. Belastingheffing bij het Investmentfonds (§§ 6–15 InvStG)

A.3.1. Körperschaftsteuer-plicht en vrijstelling met uitzonderingen (§ 6 InvStG)

Een binnenlands Investmentfonds geldt als *Zweckvermögen* (KStG § 1(1) nr. 5) en is onbeperkt KSt-plichtig; een buitenlands Investmentfonds geldt als *Vermögensmasse* (KStG § 2 nr. 1) en is beperkt KSt-plichtig. Hierna gaan wij met name in op de binnenlandse Investmentfonds.

⁴ § 25 InvStG.

⁵ § 24 InvStG.

⁶ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 24.1.

Een Investmentfonds is echter vrijgesteld van KSt, met uitzondering van drie categorieën Duitse inkomsten:

- 1) Duitse inkomsten uit aandelen⁷ (het betreft in het bijzonder dividenden, uitkeringen uit genotsrechten, die recht geven op de winst en liquidatieopbrengsten van een vennootschap, verkapte dividenduitkeringen en uitkeringen na ontbinding of uit een kapitaalvermindering);⁸
- 2) inkomsten uit Duitse onroerende zaken (het betreft met name inkomsten uit verhuur en verpachting alsmede winst uit de verkoop van in Duitsland gelegen onroerende zaken of daarmee gelijkgestelde rechten);⁹ en
- 3) overige Duitse inkomsten (het betreft met name inkomsten uit bedrijfsmatige activiteiten in Duitsland, inkomsten uit converteerbare obligaties en winstdelende obligaties van schuldenaren die in Duitsland zijn gevestigd, inkomsten uit met vreemd vermogen vergelijkbare genotsrechten van schuldenaren die in Duitsland zijn gevestigd en rente-inkomsten op vreemd vermogen dat (in)direct verzekerd is met een hypotheek op (rechten op) Duitse onroerende zaken of in Duitsland in het scheepvaartregister ingeschreven schepen).¹⁰

A.3.2. Kapitalertragsteuer bij het fonds (§ 7 en § 11 InvStG)

Er kan uitsluitend op de hierboven genoemde inkomsten van § 6, lid 2 InvStG en voor maximaal 15% *Kapitalertragsteuer* ten laste van het *Investmentfonds* ingehouden worden.¹¹ De belastingplicht voor de genoemde inkomsten vervalt voor het *Investmentfonds* voor zover die inkomsten aan *Kapitalertragsteuer* zijn onderworpen.¹² *Kapitalertragsteuer* die (naar aard of omvang) teveel¹³ is ingehouden, dient in beginsel door de inhoudingsplichtige aan het *Investmentfonds* te worden terugbetaald.¹⁴ Doet de inhoudingsplichtige dat niet, kan het *Investmentfonds* een teruggaaf van *Kapitalertragsteuer* van de Duitse belastingdienst krijgen.¹⁵

⁷ De deelnemingsvrijstelling van § 8b KStG is overigens niet van toepassing bij het *Investmentfonds* op grond van § 6 lid 6 InvStG. Zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.39.

⁸ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.5.

⁹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.27.

¹⁰ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.35.

¹¹ § 7, lid 1 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.1.

¹² § 7, lid 2 InvStG. Het *Spezial-Investmentfonds* hoeft ook geen aangifte te doen over de inkomsten die daadwerkelijk onderworpen zijn aan *Kapitalertragsteuer*, die belasting is alsdan dus een eindheffing (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.12).

¹³ Dus uitgaat boven hetgeen is toegestaan in § 7, lid 1 InvStG.

¹⁴ § 7, lid 5 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.23.

¹⁵ § 11 InvStG.

A.3.3. In beginsel vrijstelling van Gewerbesteuer (§ 15 InvStG)

Het *Investmentfonds* is in beginsel vrijgesteld van *Gewerbesteuer* (lokale bedrijfsbelasting), mits (1) het objectieve bedrijfsdoel beperkt is tot het beleggen en beheren van haar middelen voor gemeenschappelijke rekening van de investeerders, en (2) het vermogen niet in aanzienlijke mate actief ondernemingsmatig wordt aangewend.¹⁶ Aan deze vereisten wordt geacht te zijn voldaan indien de inkomsten uit actief ondernemersbeheer in een boekjaar minder dan 5% van de totale inkomsten bedragen.¹⁷

A.4. Belastingheffing bij de investeerders in een Investmentfonds (§§ 16–22 InvStG)

A.4.1. Heffingsobject (§ 16 InvStG)

Bij de investeerder worden alle zogenoemde *Investmenterträge* in de heffing betrokken. Dit begrip omvat drie categorieën inkomsten:

- Uitkeringen, inclusief uitkeringen in natura (*Sachauschüttungen*), die door het fonds aan de investeerder worden uitgekeerd;
- De Vorabpauschale (§ 18 InvStG), een forfaitair berekend bedrag dat wordt geacht te zijn genoten indien de feitelijke uitkeringen in een kalenderjaar lager zijn dan een wettelijk bepaalde basisopbrengst;
- Verkoopwinsten op participaties in het fonds (§ 19 InvStG), waarbij eerder in aanmerking genomen Vorabpauschalen in mindering komen op de belastbare winst.

Voor bepaalde pensioen- en verzekeringsstructuren gelden uitzonderingen, met name ten aanzien van de toepassing van de Vorabpauschale, om te voorkomen dat deze instellingen worden geconfronteerd met een liquiditeitsnadeel.

De vrijstellingen die op grond van de *Einkommensteuergesetz* (“**ESStG**”) en *Körperschaftsteuergesetz* (“**KStG**”) doorgaans gelden voor kapitaalinkomsten zijn onder de InvStG uitdrukkelijk niet van toepassing. Het gaat hierbij om (1) § 8b KStG: de deelnemingsvrijstelling voor lichamen die onderworpen zijn aan de KStG, waardoor dividenden en bepaalde vervreemdingswinsten in beginsel belastingvrij zijn; en (2) § 3 nr. 40 EStG: een regeling die voorziet in een gedeeltelijke vrijstelling (meestal 40%) voor natuurlijke personen die dividenden of vergelijkbare kapitaalinkomsten ontvangen. In plaats van de genoemde vrijstellingen voorziet de InvStG in een eigen regeling via de Teilfreistellung (§ 20 InvStG), waarover hierna meer.

¹⁶ § 15, lid 2 InvStG.

¹⁷ § 15, lid 3 InvStG. Zie verder ook § 29, lid 4 InvStG dat kennelijk een verduidelijking betreft, aldus Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 29.6.

A.4.2. Vorabpauschale (§ 18 InvStG)

De Vorabpauschale is een forfaitair berekend bedrag dat in aanmerking wordt genomen bij de investeerder wanneer de in een kalenderjaar uitgekeerde inkomsten lager zijn dan het zogenoemde basisertrag. Dit basisertrag bedraagt 70% van de door de Bundesbank gepubliceerde basisrente, vermenigvuldigd met de terugkoop prijs van het fonds aan het begin van het jaar. De basisertrag is bovendien gemaximeerd tot de som van de feitelijke waardestijging en de in dat jaar gedane uitkeringen. Het bedrag wordt geacht toe te vloeien op de eerste werkdag van het daaropvolgende kalenderjaar. Voor het jaar van aankoop geldt een tijdsevenredige berekening (pro rata per maand).

A.4.3. Verkoopwinsten (§ 19 InvStG)

Voor particuliere investeerders (de belegging niet behorend tot het ondernemingsvermogen) wordt de verkoopwinst bepaald volgens § 20(4) EStG. Eerder in aanmerking genomen Vorabpauschalen verminderen de belastbare winst, ongeacht of een Teilfreistellung van toepassing is. Daarnaast bevat § 19 zogenoemde "deemed disposal"-regels voor situaties waarin de wet niet langer van toepassing is, evenals voor bepaalde emigratie- en exitgevallen.

A.4.4. Teilfreistellung (§ 20 InvStG) en kostentoerekening (§ 21 InvStG)

De uitkeringen, Vorabpauschalen en de verkoopwinsten zijn volgens § 20 InvStG bij bepaalde fondscategorieën en afhankelijk van het type investeerder gedeeltelijk vrijgesteld van belasting (zogenoemde Teilfreistellung). Het doel van deze regeling is om de voorbelasting op fondsniveau te compenseren en economische dubbele belasting te beperken.

De vrijstellingspercentages zijn als volgt:

- **Aktiefonds** (meer dan 50% aandelen):
 - 30% voor particuliere investeerders, levens- en zorgverzekeraars en banken
 - 60% voor natuurlijke personen die de participaties in het ondernemingsvermogen houden
 - 80% voor investeerders die onder de Körperschaftsteuer vallen
- **Mischfonds** (minimaal 25% aandelen):
 - De helft van bovengenoemde percentages (15%, 30%, 40%)
- **Immobilienfonds**:
 - 60% indien meer dan 50% van het fondsvermogen in onroerend goed en vastgoedvennootschappen wordt belegd
 - 80% indien ten minste 51% van het fondsvermogen in buitenlandse onroerende zaken en buitenlandse vastgoedvennootschappen wordt belegd (Immobilienteilfreistellung)

De Teilfreistellung wordt toegepast op alle relevante Investmenterträge (§ 16 InvStG), zoals uitkeringen, Vorabpauschalen en verkoopwinsten. Voor vrijgestelde investeerders (bijv. kerken, Versorgungswerke) is deze regeling niet relevant, omdat zij op grond van § 5 KStG volledig belastingvrij zijn. Voor niet-vrijgestelde investeerders vormt de Teilfreistellung echter een belangrijk instrument om de effectieve belastingdruk te verlagen.

Het is goed te benoemen dat de Teilfreistellung los staat van de Duitse deelnemingsvrijstelling (§ 8b KStG), die in Kapitel 3 via de Transparenzoption weer relevant wordt op investeerdersniveau. Belangrijk kenmerk van het juridische systeem onder Kapitel 2 is dat het karakter van het onderliggende inkomen niet transparant doorgegeven; de wet werkt met forfaitaire vrijstellingen per fondstype.

A.5. Specifieke regels voor vrijgestelde investeerders (§§ 8-14 InvStG)

Naast de standaardregels voor heffing bij het fonds en de investeerder bevat Kapitel 2 een afzonderlijk regime voor fiscaal begunstigde investeerders, zoals pensioenfondsen, overheidsinstellingen en andere entiteiten die op grond van § 5 KStG zijn vrijgesteld. Deze bepalingen zijn cruciaal omdat zij bepalen onder welke voorwaarden deze investeerders hun vrijstelling ook in een fondsstructuur behouden. Het gaat om uitzonderingen en administratieve voorwaarden die in de praktijk vaak complexer zijn dan de hoofdregels.

De regeling voorziet in een materiële vrijstelling op grond waarvan bepaalde inkomsten bij de investeerder of investeerders buiten de heffing blijven, mits aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan. De vrijstelling heeft twee verschijningsvormen: § 8 InvStG voorziet in een proportionele vrijstelling van Körperschaftsteuer op fondsniveau voor in aanmerking komende investeerders. De vrijstelling geldt voor inländische Beteiligungseinnahmen en inländische Immobilienerträge, mits de investeerder voldoet aan de voorwaarden van § 44a Abs. 7 EStG of vergelijkbaar. § 10 InvStG gaat verder: indien de fondsvoorwaarden bepalen dat uitsluitend vrijgestelde investeerders mogen deelnemen (of in een aparte Anteiiklasse), is het fonds of de betreffende klasse volledig vrijgesteld voor deze inkomsten.

Hierbij gelden formele vereisten op grond waarvan zowel het fonds als de investeerder moet aantonen dat de vrijstelling terecht wordt toegepast. De vrijstelling is afhankelijk van bewijsvoering door middel van een Statusbescheinigung (§ 7 InvStG) en aanvullende documentatie (§ 9 InvStG), waaronder een jaarlijkse Bestandsnachweis van de depotbank. Voor § 10 geldt bovendien dat de fondsvoorwaarden de overdraagbaarheid van participaties uitsluiten en alleen inkoop door het fonds toestaan.

Indien ondanks vrijstelling Kapitalertragsteuer is ingehouden, kan deze op grond van § 11 InvStG worden teruggevraagd. Het fonds is verplicht om de vrijgestelde investeerders het corresponderende belastingvoordeel door te geven (§ 12 InvStG).

Voor investeerders die niet kwalificeren als vrijgesteld, geldt de Teilfreistellung (§ 20 InvStG) als instrument om dubbele belasting te mitigeren. Voor vrijgestelde investeerders is deze regeling niet relevant: zij genieten volledige vrijstelling, mits aan de formele eisen wordt voldaan.

Voorbeeld: Duitse belastingheffing bij een Ein-Anleger-Fonds (Kapitel 2)

Ter illustratie geven wij hierna een korte toelichting van de Duitse belastingheffing onder Kapitel 2 InvStG voor een kerkelijke organisatie en een Versorgungswerke. Wanneer een Duitse vrijgestelde instelling via een Sondervermögen onder Kapitel 2 InvStG belegt in buitenlandse aandelen (bijvoorbeeld Nederlandse beursgenoteerde aandelen), geldt het volgende fiscale regime:

- (1) **Uitgangspunt Kapitel 2 (§ 6 InvStG):** Het Investmentfonds wordt in beginsel als Zweckvermögen aangemerkt en is daarmee onderworpen aan de Körperschaftsteuer. Het fonds is echter vrijgesteld van belasting, behoudens voor bepaalde in Duitsland behaalde inkomsten (zoals binnenlandse dividenden en Duitse vastgoedinkomsten). Buitenlandse dividenden, zoals uit Nederlandse aandelen, zijn op fondsniveau niet belastbaar (§ 6 Abs. 2 InvStG).
- (2) **Kapitalertragsteuer (§ 7 InvStG):** Voor buitenlandse dividenden wordt in Duitsland geen Kapitalertragsteuer ingehouden. De Nederlandse dividendbelasting (15%) blijft in beginsel definitief, tenzij een teruggaaf of vrijstelling op basis van het belastingverdrag of EU-recht kan worden verkregen.
- (3) **Vrijstelling vanwege vrijgestelde investeerders (§ 8 en § 10 InvStG):** Indien uitsluitend vrijgestelde achterliggers (zoals kerken, § 5 Abs. 1 Nr. 9 KStG, of Versorgungswerke, § 5 Abs. 1 Nr. 8 KStG) deelnemen, kan het fonds aanspraak worden gemaakt op vrijstelling van Körperschaftsteuer. Dit zorgt ervoor dat ook binnenlandse inkomsten (bijv. Duitse dividenden) op fondsniveau worden vrijgesteld. Voor buitenlandse dividenden is deze vrijstelling in de praktijk niet relevant, omdat deze al niet onder § 6 Abs. 2 belastbaar zijn.
- (4) **Op investeerdersniveau (§§ 16–22 InvStG):** De investeerder wordt belast op basis van de Investmenterträge (bijv. ontvangen dividenden, Vorabpauschale, en verkoopwinsten). Voor vrijgestelde investeerders (kerken, Versorgungswerke) geldt echter dat deze inkomsten op grond van § 5 KStG volledig zijn vrijgesteld. De belastingheffing eindigt dus feitelijk bij de Nederlandse bronheffing.

B. Detailbespreking belastingregime voor Spezial-Investmentfonds (Kapitel 3)

B.1. Inleiding

Hierna beschrijven wij in onderdelen B.2 – B.5 de relevante regels voor *Spezial-Investmentfonds* in *Kapitel 3* van het InvStG.

B.2. Algemeen (§ 24 – § 27 en § 52 InvStG)

B.2.1. Rechtsvorm en eisen (§ 26, § 27 en § 52 InvStG)

Spezial-Investmentfonds hebben (met name) de rechtsvorm van *Sondervermögen*.¹⁸

Een *Spezial-Investmentfonds* moet aan de volgende eisen, de *Anlagebestimmungen*, voldoen:

- een *Spezial-Investmentfonds* of de beheerder is gereguleerd;¹⁹
- de investeerders hebben minstens eenmaal per jaar recht op inkoop van aandelen;²⁰
- er is sprake van risicospreiding bij het *Spezial-Investmentfonds*;²¹
- minstens 90% van de waarde van de vermogensbestanddelen van het *Spezial-Investmentfonds* moet worden belegd in bepaalde, genoemde vermogensbestanddelen, waaronder aandelen en onroerende zaken;²²
- er gelden beperkingen voor investeringen in (niet-genoteerde) kapitaalvennootschappen²³ en crypto-valuta;²⁴

¹⁸ Volgens § 1, lid 10 KAGB. § 27, onder 1 InvStG. Wij gaan in deze notitie niet in op de *Investmentaktiengesellschaft mit veränderlichem Kapital* (van § 108 KAGB), zoals genoemd in § 27, onder 2 InvStG.

¹⁹ § 26, lid 1 InvStG. Binnenlandse en buitenlandse beheerders van AIF's in de zin van § 1, lid 6 KAGB die een vergunning hebben op grond van de AIFM-richtlijn (AIFM-vergunning), zijn als zodanig gereguleerd (Anwendungsfragen zum Investmentsteuergesetz in der ab dem 1. Januar 2018 geltenden Fassung (InvStG) ("**Anwendungsschreiben InvStG**"), Rz. 26.8).

²⁰ § 26, lid 2 InvStG.

²¹ § 26, lid 3 InvStG.

²² § 26, lid 4 InvStG.

²³ Zie echter, Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 26.33.

²⁴ § 26, lid 5 en lid 6 InvStG. Er zijn geen beperkingen voor investeringen in *Immobilien-Gesellschaften* of *Infrastruktur-Projektgesellschaften* door vastgoed-/ infrastructuurfondsen. De beperking van § 26, lid 6 InvStG geldt niet voor het belang in de beherend vennoot GmbH van een *Immobilien-Gesellschaft* in de vorm van een GmbH & Co. KG (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 26.37).

- er geldt een financieringslimiet: kortweg mag 30% van de waarde een fonds met kortlopende schulden (tot een jaar²⁵) worden gefinancierd en mogen direct en indirect gehouden onroerende zaken door vastgoedfondsen gefinancierd worden tot 60% van de waarde economisch verkeer van het vastgoedfonds;²⁶
- een *Spezial-Investmentfonds* mag slechts 5% actieve ondernemingsinkomsten realiseren, welke limiet tot 20% wordt verhoogd voor bepaalde inkomsten uit de opwekking of levering van stroom die in samenhang met verhuur van vastgoed worden gerealiseerd;²⁷
- een *Spezial-Investmentfonds* mag (via personenvennootschappen) maximaal 100 investeerders hebben die, op uitzonderingen na, geen natuurlijke personen zijn;²⁸
- deze *Anlagebestimmungen* blijken op een uitzondering na²⁹ ook uit de fondsvoorwaarden (*Anlagebedingungen*).³⁰

De *Anlagebestimmungen* mogen in de praktijk niet (materieel) geschonden worden.³¹ Als dat wel het geval is, wordt in het kort het *Spezial-Investmentfonds* alsdan als ontbonden beschouwd³² en de aandelen in het *Spezial-Investmentfonds* als vervreemd.³³ Wordt nog wel voldaan aan de eisen van § 1, lid 2 InvStG, dan gaat het voormalige *Spezial-Investmentfonds* verder als *Investmentfonds*³⁴ en gelden de aandelen daarin als op dat moment verworven.³⁵

²⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 26.40.

²⁶ § 26, lid 7 InvStG.

²⁷ § 26, lid 7a InvStG.

²⁸ § 26, leden 8 en 9 en § 28 InvStG.

²⁹ Namelijk § 26, lid 7a InvStG.

³⁰ § 26, lid 10 InvStG.

³¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 26.3 – 26.6.

³² § 52, lid 1 InvStG.

³³ § 52, lid 2 InvStG. Hierdoor vindt er bij het *Spezial-Investmentfonds* heffing plaats conform de hierna beschreven regels, behalve voor inkomsten uit Duitse onroerende zaken en voor overige Duitse inkomsten waarop normaal geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden als de *Erhebungsoption* (zie onderdeel B.3.4.3) is gekozen (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 52.2). Echter, als eerder gekozen is voor de *Transparenzoption* (zie onderdeel B.3.4.2) of de *Immobilien-Transparenzoption* (zie onderdeel B.3.4.1) vervallen deze opties bij de veronderstelde ontbinding van het *Spezial-Investmentfonds* (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 52.5).

³⁴ § 52, lid 1, tweede volzin InvStG.

³⁵ § 52, lid 3 InvStG.

B.3. Belastingheffing bij het Spezial-Investmentfonds in Kapitel 3 (§ 29 juncto § 6, § 7, § 11 en § 15 InvStG)

Voor de heffing op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds* wordt in *Kapitel 3* terugverwezen naar § 6, § 7, § 11 en § 15 InvStG (telkens uit *Kapitel 2*), tenzij er afwijkingen in *Kapitel 3* zijn opgenomen.³⁶ In de onderdelen hierna gaan wij op die specifieke regelingen ten aanzien van *Spezial-Investmentfonds* in.³⁷

B.3.1. Vrijstelling van de Körperschaftsteuer behalve voor drie soorten Duitse inkomsten (§ 6 InvStG)

Het *Spezial-Investmentfonds* geldt (bij fictie³⁸) als *Zweckvermögen* (doelvermogen)³⁹ en is als zodanig belastingplichtig voor de *Körperschaftsteuer* (Duitse vennootschapsbelasting).⁴⁰ Echter, er geldt een belastingvrijstelling, behoudens voor drie (3) categorieën Duitse inkomsten:⁴¹

- (1) Duitse inkomsten uit aandelen⁴² (het betreft in het bijzonder dividenden, uitkeringen uit genotsrechten, die recht geven op de winst en liquidatieopbrengsten van een vennootschap, verkapte dividenduitkeringen en uitkeringen na ontbinding of uit een kapitaalvermindering);⁴³
- (2) inkomsten uit Duitse onroerende zaken (het betreft met name inkomsten uit verhuur en verpachting alsmede winst uit de verkoop van in Duitsland gelegen onroerende zaken of daarmee gelijkgestelde rechten);⁴⁴ en
- (3) overige Duitse inkomsten (het betreft met name inkomsten uit bedrijfsmatige activiteiten in Duitsland, inkomsten uit converteerbare obligaties en winstdelende obligaties van schuldenaren die in Duitsland zijn gevestigd, inkomsten uit met vreemd vermogen vergelijkbare genotsrechten van schuldenaren die in Duitsland zijn gevestigd en rente-inkomsten op vreemd vermogen dat (in)direct verzekerd is met een hypotheek op (rechten op) Duitse onroerende zaken of in Duitsland in het scheepvaartregister ingeschreven schepen).⁴⁵

³⁶ § 29, lid 1 InvStG.

³⁷ Wij spreken daarbij meestal van het *Spezial-Investmentfonds* (en niet van *Investmentfonds*), omdat wij in deze bijlage B op *Spezial-Investmentfonds* ingaan.

³⁸ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.3.

³⁹ § 1, lid 1, nummer 5 KStG.

⁴⁰ § 6, lid 1 InvStG. Vermogensrechtelijk van elkaar gescheiden onderdelen van een *Investmentfonds* gelden als zelfstandige *Investmentfonds* (§ 1 lid 4 InvStG) en daarmee ook als zelfstandig belastingplichtigen voor de *Körperschaftsteuer* (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.2).

⁴¹ § 6, lid 2 – 8 InvStG.

⁴² De deelnemingsvrijstelling van § 8b KStG is overigens niet van toepassing bij het *Investmentfonds* op grond van § 6 lid 6 InvStG. Zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.39.

⁴³ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.5.

⁴⁴ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.27.

⁴⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 6.35.

B.3.2. Inhouding van maximaal 15% Kapitalertragsteuer uitsluitend op Duitse inkomsten (§ 7 InvStG) en teruggaaf van Kapitalertragsteuer (§ 11 InvStG)

Er kan uitsluitend op de hierboven genoemde inkomsten van § 6, lid 2 InvStG en voor maximaal 15% *Kapitalertragsteuer* ten laste van het *Spezial-Investmentfonds* ingehouden worden.⁴⁶ De belastingplicht voor de genoemde inkomsten vervalt voor het *Spezial-Investmentfonds* voor zover die inkomsten aan *Kapitalertragsteuer* zijn onderworpen.⁴⁷ *Kapitalertragsteuer* die (naar aard of omvang) teveel⁴⁸ is ingehouden, dient in beginsel door de inhoudingsplichtige aan het *Spezial-Investmentfonds* te worden terugbetaald.⁴⁹ Doet de inhoudingsplichtige dat niet, kan het *Spezial-Investmentfonds* een teruggaaf van *Kapitalertragsteuer* van de Duitse belastingdienst krijgen.⁵⁰

B.3.3. In beginsel vrijstelling van Gewerbesteuer (§ 15 InvStG)

Het *Spezial-Investmentfonds* is in beginsel vrijgesteld van *Gewerbesteuer* (lokale bedrijfsbelasting), mits (1) het objectieve bedrijfsdoel beperkt is tot het beleggen en beheren van haar middelen voor gemeenschappelijke rekening van de investeerders, en (2) het vermogen niet in aanzienlijke mate actief ondernemingsmatig wordt aangewend.⁵¹ Aan deze vereisten wordt geacht te zijn voldaan indien de inkomsten uit actief ondernemersbeheer in een boekjaar minder dan 5% van de totale inkomsten bedragen.⁵²

⁴⁶ § 7, lid 1 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.1.

⁴⁷ § 7, lid 2 InvStG. Het *Spezial-Investmentfonds* hoeft ook geen aangifte te doen over de inkomsten die daadwerkelijk onderworpen zijn aan *Kapitalertragsteuer*, die belasting is alsdan dus een eindheffing (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.12).

⁴⁸ Dus uitgaat boven hetgeen is toegestaan in § 7, lid 1 InvStG.

⁴⁹ § 7, lid 5 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 7.23.

⁵⁰ § 11 InvStG.

⁵¹ § 15, lid 2 InvStG.

⁵² § 15, lid 3 InvStG. Zie verder ook § 29, lid 4 InvStG dat kennelijk een verduidelijking betreft, aldus Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 29.6.

B.3.4. Geen belastingheffing bij het Spezial-Investmentfonds bij uitoefening transparantieopties (§ 30, § 31 en § 33 InvStG)

B.3.4.1. Transparantieopties (§ 30 en § 33 InvStG)

Kapitel 3 bevat drie (3) transparantieopties:

Categorie 1: de *Transparenzoption* voor Duitse inkomsten uit aandelen⁵³ en voor overige Duitse inkomsten waarop *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden.^{54, 55}

Categorie 2: de *Erhebungsoption* voor inkomsten uit Duitse onroerende zaken⁵⁶ en voor overige Duitse inkomsten waarop geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden.⁵⁷

Categorie 3: de *Immobilien-Transparenzoption* voor inkomsten uit Duitse onroerende zaken en voor overige Duitse inkomsten waarop geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden (die geacht worden te zijn) ontvangen dóór een fonds, het *Dach-Spezial-Investmentfonds*, uit een ánder fonds, het *Ziel-Spezial-Investmentfonds*.⁵⁸

⁵³ § 30, lid 1 InvStG.

⁵⁴ § 30, lid 5 InvStG.

⁵⁵ Deze *Transparenzoption* kan ook worden toegepast voor de genoemde inkomsten die worden ontvangen door een fonds, *Dach-Spezial-Investmentfonds*, uit een ander fonds, het *Ziel-Spezial-Investmentfonds* op basis van § 30, lid 4 InvStG. Het *Dach-Spezial-Investmentfonds* oefent die optie uit ten aanzien van al diens *Ziel-Spezial-Investmentfonds* (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.34). De optie geldt ook voor de eigen, genoemde Duitse inkomsten (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.35). De toerekening aan de investeerders werkt gelijk uit als bij een enkelvoudig fonds (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.40). Bij meer dan twee lagen fondsen kan deze *Transparenzoption* niet uitgeoefend worden (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.41). Hierna gaan wij niet verder in op de *Transparenzoption* van § 30, lid 4 InvStG.

⁵⁶ § 33, lid 1 InvStG. Hiertoe behoren ook vervreemdingswinsten (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.32).

⁵⁷ § 33, lid 4 InvStG.

⁵⁸ § 33, lid 2 InvStG. Het *Dach-Spezial-Investmentfonds* kan de *Immobilien-Transparenzoption* slechts uitoefenen als het *Ziel-Spezial-Investmentfonds* de *Erhebungsoption* van § 33, lid 1 InvStG toepast (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.15). De *Immobilien-Transparenzoption* is in beginsel vormvrij (maar voor bewijs schriftelijk of elektronisch te doen) en is onherroepelijk (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.16). De optie geldt voor alle inkomsten uit Duitse onroerende zaken en voor overige Duitse inkomsten waarop normaal geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden en geldt jegens alle investeerders (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.17). Het *Dach-Spezial-Investmentfonds* oefent de *Immobilien-Transparenzoption* uit ten aanzien van al diens *Ziel-Spezial-Investmentfonds* (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.21). Een *Investmentfonds* kan (naar de tekst van § 33, lid 2 InvStG) de *Immobilien-Transparenzoption* niet uitoefenen; aldaar zijn deze inkomsten dus belast (vgl. § 33, lid 2, eerste en tweede volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.12 – 33.14). De toerekening aan de investeerders werkt gelijk uit als bij een enkelvoudig fonds (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.24 en 33.27). Bij meer dan twee lagen fondsen kan de *Immobilien-Transparenzoption* niet uitgeoefend worden (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.30). Hierna gaan wij niet verder in op de *Immobilien-Transparenzoption* van § 33 lid 2 InvStG.

B.3.4.2. De *Transparenzoption* (§ 30 en § 31 InvStG)

De *Transparenzoption* is geldig voor onbepaalde tijd voor alle boekjaren van het *Spezial-Investmentfonds*.⁵⁹ De uitoefening van de *Transparenzoption* door het *Spezial-Investmentfonds* is in beginsel vormvrij⁶⁰, maar onherroepelijk⁶¹ en geldt voor alle Duitse inkomsten uit aandelen en voor alle overige Duitse inkomsten waarop *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden.⁶² De *Transparenzoption* geldt voor alle investeerders⁶³, maar kan onafhankelijk van de uitoefening van de andere transparantieopties worden gedaan.⁶⁴

Uitoefening van de *Transparenzoption* voor Duitse inkomsten uit aandelen en voor overige Duitse inkomsten waarop *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden, brengt mee dat deze inkomsten niet bij het *Spezial-Investmentfonds* worden belast, mits *Kapitalertragsteuer* ingehouden wordt en *Steuerbescheinungen* (belastingcertificaten) door het *Spezial-Investmentfonds* worden opgesteld. De belastingplicht vervalt⁶⁵ dus op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds*.

Daarentegen worden de genoemde Duitse inkomsten aan de investeerders toegerekend en aldaar belast.⁶⁶ De (belaste) investeerder kan de deelnemingsvrijstelling⁶⁷ toepassen op de Duitse inkomsten uit aandelen, mits proportioneel voldaan wordt aan de relevante eisen.⁶⁸ Het karakter van de Duitse inkomsten uit aandelen blijft dus bij de investeerder behouden.

Ook voor (de toepassing van) de *Kapitalertragsteuer* wordt gehandeld alsof de betreffende investeerder de Duitse inkomsten uit aandelen en genoemde overige Duitse inkomsten rechtstreeks had ontvangen.⁶⁹ De *Kapitalertragsteuer* is een voorheffing en verrekenbaar met de *Körperschaftsteuer* voor de Duitse met *Körperschaftsteuer* belaste investeerder.⁷⁰

⁵⁹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.4 en Rz. 30.13.

⁶⁰ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.3. Voor bewijs van uitoefening dient de keuze echter schriftelijk of elektronisch te worden gedaan, aldus Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.3.

⁶¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.3.

⁶² Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.5.

⁶³ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.6.

⁶⁴ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.7. Als de *Transparenzoption* niet wordt uitgeoefend, vindt belastingheffing plaats bij het *Spezial-Investmentfonds*. Die heffing kan bij de investeerder niet worden verrekend. Wel is er dan een (gedeeltelijke) vrijstelling bij de investeerders van (geacht te zijn) uitgekeerde, genoemde Duitse inkomsten. Zie Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.20 en 30.21.

⁶⁵ § 30, lid 1, eerste volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.2.

⁶⁶ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.15 – 30.17. Dit volgt ook uit § 30, lid 1, tweede volzin InvStG.

⁶⁷ 8b KStG.

⁶⁸ § 30, lid 2 en lid 3 InvStG. Maar zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 30.24: aan alle eisen van § 8b KStG moet worden voldaan. De verwijzing in § 30, lid 2 en 3 InvStG naar § 8b KStG heeft dan ook met name als doel om duidelijk te maken dat aan de eisen van § 8b KStG proportioneel moet worden voldaan, wat vooral van belang is voor het vereiste minimale belang van 10% voor de deelnemingsvrijstelling van § 8b KStG.

⁶⁹ § 31, lid 1 InvStG.

⁷⁰ § 31, lid 3 InvStG.

Kapitalertragsteuer wordt niet ingehouden voor zover wordt uitgekeerd aan (met name vrijgestelde) investeerder(s) die een zogenaamde *Nichtveranlagungsbescheinigung*⁷¹ (ook wel *NV-Bescheinigung* genoemd) overhandigen.⁷²

B.3.4.3. De *Erhebungsoption* (§ 33 InvStG)

De *Erhebungsoption* is een feitelijk keuzerecht: het is namelijk van toepassing als het *Spezial-Investmentfonds Kapitalertragsteuer* inhoudt op de inkomsten uit Duitse onroerende zaken en de genoemde overige Duitse inkomsten.⁷³ De *Erhebungsoption* moet doorlopend toegepast worden door het *Spezial-Investmentfonds*, het is dus geen jaarlijks keuzerecht.⁷⁴ De uitoefening van de *Erhebungsoption* door het *Spezial-Investmentfonds* geldt zowel voor alle inkomsten uit Duitse onroerende zaken als voor alle overige Duitse inkomsten waarop normaliter geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden en geldt jegens alle investeerders.⁷⁵ De *Erhebungsoption* kan onafhankelijk van de uitoefening van de *Transparenzoption*⁷⁶ worden uitgeoefend.⁷⁷

Uitoefening van de *Erhebungsoption* voor Duitse onroerende zaken en voor alle overige Duitse inkomsten waarop normaliter geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden, brengt mee dat deze inkomsten niet bij het *Spezial-Investmentfonds* worden belast, mits *Kapitalertragsteuer* door het *Spezial-Investmentfonds* ingehouden wordt en *Steuerbescheinigungen* (belastingcertificaten) door het *Spezial-Investmentfonds* worden opgesteld. De belastingplicht vervalt dus op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds*.⁷⁸

⁷¹ Dit certificaat is een document dat door de belastingdienst wordt afgegeven en dat entiteiten met een laag of geen inkomen vrijstelt van de *Kapitalertragsteuer* als het totale inkomen onder een bepaald bedrag ligt. Het certificaat is doorgaans drie jaar geldig.

⁷² De *Kapitalertragsteuer*-regelingen van § 43 InvStG en volgende zijn van toepassing (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 31.1). Dit betekent dat ook de regelin van § 44a EstG van toepassing is (zie ook InvStG Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 31.2).

⁷³ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.1 – 33.3.

⁷⁴ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.3.

⁷⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.4 en 33.36.

⁷⁶ Van § 30 InvStG.

⁷⁷ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.2. Echter, de *Erhebungsoption* geldt niet voor inkomsten uit kapitaalvennootschappen met onroerende zaken (*Immobilien-Kapitalgesellschaften*). Voor dergelijke inkomsten kan alleen de *Transparenzoption* van § 30 InvStG worden uitgeoefend (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.2). Als de *Erhebungsoption* niet wordt uitgeoefend (door geen *Kapitalertragsteuer* in te houden), vindt belastingheffing plaats bij het *Spezial-Investmentfonds*. Wel is er dan een (gedeeltelijke) vrijstelling bij de investeerders van (geacht te zijn) uitgekeerde, genoemde Duitse inkomsten (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.11).

⁷⁸ § 33, lid 1, eerste volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 33.1.

B.4. De toerekening en belastingheffing van inkomsten aan de investeerder(s) in een Spezial- Investmentfonds (§ 34 – § 41 InvStG)

B.4.1. De toegerekende inkomsten (§ 34 – § 36 InvStG)

De volgende inkomsten worden altijd aan de investeerder(s) toegerekend en aldaar in de heffing betrokken, los van de toepassing van de in B.3.4 beschreven transparantieopties door het *Spezial-Investmentfonds*:⁷⁹

- (1) de uitgekeerde inkomsten;⁸⁰
- (2) de *ausschüttungsgleiche Erträge* (inkomsten die geacht worden te zijn uitgekeerd);⁸¹ en
- (3) de winsten uit de verkoop van aandelen in *Spezial-Investmentfonds*.⁸²

Ad 1) **De uitgekeerde inkomsten.** De uitgekeerde inkomsten worden bepaald volgens de regels beschreven in onderdeel B.4.2 hierna⁸³ en bevatten de voor uitkering vatbare inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds*.⁸⁴ Hieronder vallen niet de *Zurechnungs-, Immobilien-Zurechnungs- en Absatzungsbeträge* van § 35, leden 2 – 4 InvStG (zie hierna), want dat zijn geen inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds* en deze bedragen behoren derhalve niet tot de uitgekeerde opbrengsten.⁸⁵

⁷⁹ § 34 InvStG. Zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 34.1, 35.1 en 36.2. § 34, lid 3 InvStG noemt reeds dat de vrijstelling van deze inkomsten onder een belastingverdrag wordt geregeld in § 43, lid 1 InvStG.

⁸⁰ Van § 35 InvStG.

⁸¹ Van § 36 InvStG.

⁸² Van § 49 InvStG. Dit artikel regelt de belastingheffing over de winsten en verliezen uit verkoop van aandelen in *Spezial-Investmentfonds*. Dergelijke resultaten zijn in beginsel bij de investeerder(s) belast (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 49.1). Daarbij worden vervreemdingswinsten toerekenbaar aan bepaalde categorieën (aandelen / *Fonds-Aktiengewinn*, verdragssresultaten / *Fonds-Abkommengewinn* en deelvrijstelling / *Fonds-Teilfreistellungsgewinn*) al dan niet gedeeltelijk vrijgesteld (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 49.2). Deze bestanddelen worden gedurende de investering bijgehouden (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 49.6). Verliezen zijn in beginsel aftrekbaar (§49, lid 4 InvStG).

⁸³ § 37 – 41 InvStG. Hierin zijn de vaststelling van het inkomen geregeld, alsmede de tijdsvenredige toerekening, de toerekenbare bedrijfskosten en de verrekening van verliezen.

⁸⁴ § 35, lid 1 InvStG.

⁸⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.2.

De volgende bedragen worden bij voorrang als uitgekeerd beschouwd:

- De *Zurechnungsbeträge*. Het betreft de opgebouwde Duitse inkomsten uit aandelen en overige Duitse inkomsten waarop *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden, als de *Transparenzoption*⁸⁶ is toegepast.⁸⁷
- De *Immobilien-Zurechnungsbeträge*. Het betreft de opgebouwde inkomsten uit Duitse onroerende zaken en de genoemde overige Duitse inkomsten (die geacht worden te zijn) ontvangen door een *Dach-Spezial-Investmentfonds* uit een *Ziel-Spezial-Investmentfonds*, als de *Immobilien-Transparenzoption*⁸⁸ is toegepast (zie ook onderdeel B.3.4.1 bovenstaand).⁸⁹

De *Absetzungsbeträge*. Het betreft de uitgekeerde inkomsten uit (rechten op) Duitse onroerende zaken, voor zover deze inkomsten onderworpen zijn aan afschrijving of afwaardering.⁹⁰ De *Substanzbeträge* worden pas als uitgekeerd geacht na uitkering van alle opbrengsten van het lopende en alle voorgaande boekjaren. Het gaat om resterende uitkeringen na aftrek van het uitgekeerde inkomen, van de geacht te zijn uitgekeerde bedragen (*ausschüttungsgleiche Erträge*) van voorgaande jaren, van de belastingvrije aangegroeide inkomsten⁹¹, van de *Zurechnungsbeträge*, van de *Immobilien-Zurechnungsbeträge* en van de *Absetzungsbeträge*.⁹²

De uitgekeerde inkomsten en uitgaven (*Einnahmen und Werbungskosten*) worden proportioneel⁹³ en tijdsevenredig (per dag)⁹⁴ voor elke investeerder bepaald. Dit geldt niet bij uitoefening van de *Transparenzoption*, omdat de Duitse inkomsten uit aandelen reeds rechtstreeks aan de investeerders worden toegerekend.⁹⁵

⁸⁶ Van § 30 InvStG.

⁸⁷ § 35, lid 2 en lid 3 InvStG. Deze inkomsten worden reeds aan de investeerder toegerekend op het moment dat deze inkomsten door het *Spezial-Investmentfonds* zijn opgebouwd (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.9). Het betreft netto-inkomsten, waarvoor ook bij de investeerder een actiefpost wordt geboekt, die bij uitkering wegvalt (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.10 en 35.11. Zie ook § 35, lid 7 InvStG).

⁸⁸ Van § 33, lid 2 InvStG.

⁸⁹ § 35, lid 2 en lid 3a InvStG. Deze inkomsten worden reeds aan de investeerder toegerekend op het moment dat deze inkomsten door het *Spezial-Investmentfonds* zijn opgebouwd (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.17). Het betreft netto-inkomsten, waarvoor ook bij de investeerder een actiefpost wordt geboekt, die bij uitkering wegvalt (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.19. Zie ook § 35, lid 7 InvStG).

⁹⁰ § 35, lid 2 en lid 4 InvStG.

⁹¹ In de zin van § 36, lid 2 InvStG.

⁹² § 35, lid 2, lid 5 en lid 6 InvStG. Deze bedragen worden voor elke investeerder individueel bepaald (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.42).

⁹³ § 35, lid 7 InvStG. Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.43.

⁹⁴ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.44. Bepaalde afwijking van de tijdsevenredige toerekening per dag is mogelijk (zie bijvoorbeeld Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.45 en 35.49). Er zijn ook uitzonderingen ter vereenvoudiging voor éénpitter *Spezial-Investmentfonds* en *Spezial-Investmentfonds* met slechts vrijgestelde investeerders (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.54- 35.56).

⁹⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 35.50.

Ad 2) **De ausschüttungsgleiche Erträge.** De *ausschüttungsgleiche Erträge* zijn inkomsten die niet door het *Spezial-Investmentfonds* zijn uitgekeerd, maar aan het einde van het boekjaar⁹⁶ geacht worden te zijn toegerekend aan de investeerder(s).⁹⁷ Hiermee wordt bereikt dat alle inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds*, die niet reeds onder een transparantie-optie aan de investeerder zijn toegerekend, bij de investeerder als uitgekeerde of geacht uitgekeerde inkomsten (*ausschüttungsgleiche Erträge*) in aanmerking worden genomen. De *ausschüttungsgleiche Erträge* worden ook bepaald volgens de regels beschreven in onderdeel B.4.2 hierna⁹⁸ en bevatten de volgende, positieve, niet reeds uitgekeerde inkomsten:

- Inkomsten overeenkomstig § 20 Einkommensteuergesetz (“**EstG**”). Het betreft in het bijzonder dividenden, beleggingsinkomsten (met uitzondering van winsten uit de verkoop van *Investmentanteile*), bijzondere beleggingsinkomsten (*Spezial-Investmenterträge*, met uitzondering van winsten uit de verkoop van *Spezial-Investmentanteile*), rente, lopende inkomsten en vermogenswinsten uit stille vennootschappen en winstdelende leningen en bepaalde *Hinzurechnungsbeträge* (toegerekende bedragen) uit het *Außensteuergesetz*.⁹⁹
- Duitse inkomsten uit aandelen en alle overige Duitse inkomsten waarop *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden, gelden niet als *ausschüttungsgleiche Erträge* als de *Transparenzoption* is toegepast.¹⁰⁰ Immers, deze inkomsten worden reeds rechtstreeks aan de investeerder(s) toegerekend.¹⁰¹
- Inkomsten uit verhuur en verpachting in de zin van § 21 EStG en winsten uit de verkoop van onroerende zaken en met onroerende zaken gelijkgestelde rechten. Het maakt in dit kader niet uit waar de onroerende zaken zijn gelegen. Het betreft dus ook buitenlandse onroerende zaken.¹⁰²

⁹⁶ § 36, lid 4, tweede volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.43. Volgens § 36, lid 6 InvStG gelden de genoemde inkomsten als niet uitgekeerd, en dus als *ausschüttungsgleiche Erträge*, als deze inkomsten niet binnen vier (4) maanden na het einde van het boekjaar daadwerkelijk zijn uitgekeerd. Mochten dezen inkomsten wel in die periode zijn uitgekeerd, gelden ze als uitgekeerde inkomsten van § 35, lid 1 InvStG (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.69 – 36.71).

⁹⁷ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.1. De investeerder boekt hiervoor een actiefpost (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.53).

⁹⁸ § 37 – 41 InvStG. Hierin zijn de vaststelling van het inkomen geregeld, alsmede de tijdsdevenredige toerekening, de toerekenbare bedrijfskosten en de verrekening van verliezen.

⁹⁹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.6.

¹⁰⁰ § 36, lid 1, tweede volzin InvStG.

¹⁰¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.16. Dit werkt anders bij uitoefening van de *Immobilien-Transparenzoption*: de inkomsten uit Duitse onroerende zaken van het *Ziel-Spezial-Investmentfonds* zijn bij het *Dach-Spezial-Investmentfonds* wel *ausschüttungsgleiche Erträge*, omdat door de optie slechts de persoon wijzigt aan wie die *ausschüttungsgleiche Erträge* worden toegerekend, namelijk investeerder(s) in plaats van het *Dach-Spezial-Investmentfonds* (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.17).

¹⁰² Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.14: „Für Zwecke der Ermittlung der ausschüttungsgleichen Erträge ist es unbedeutend, wo die Immobilie belegen ist. D. h. es sind auch ausländische Immobilienerträge zu berücksichtigen.“

- Overige inkomsten, met uitzondering van overige inkomsten die belastingvrij kunnen worden ingehouden.¹⁰³ Het betreft met name winstaandelen, inclusief vermogenswinsten, uit ondernemingsmatige personenvennootschappen, en inkomsten uit bepaalde private verkooptransacties.¹⁰⁴

Alleen positieve inkomsten worden als *ausschüttungsgleiche Erträge* beschouwd. Negatieve inkomsten dus niet en die worden ook niet aan de investeerder(s) toegerekend. Verrekening van verliezen van het *Spezial-Investmentfonds* op het niveau van de investeerders(s) is derhalve alleen mogelijk in het kader van een gedeeltelijke afwaardering vanwege een duurzame waardedaling van het aandeel in het *Spezial-Investmentfonds* of bij verkoop van het aandeel in het *Spezial-Investmentfonds*.¹⁰⁵ Negatieve en positieve resultaten van dezelfde soort inkomsten kunnen overigens wel met elkaar verrekend worden.¹⁰⁶

Een beperkt aantal inkomsten¹⁰⁷ kan belastingvrij worden opgebouwd. Deze inkomsten worden in ieder geval geacht te zijn uitgekeerd 15 jaar¹⁰⁸ na het boekjaar waarin de genoemde inkomsten zijn gerealiseerd (voor zover niet al eerder uitgekeerd en als zodanig toegerekend en belast bij de investeerder(s)¹⁰⁹). De uitgekeerde inkomsten en uitgaven (*Einnahmen und Werbungskosten*) worden proportioneel en tijdsevenredig (per dag) voor elke investeerder bepaald.¹¹⁰

B.4.2. Bepaling van de aan de investeerder(s) toegerekende inkomsten (§ 37 – § 41 InvStG)

De aan de investeerders toegerekende inkomsten (zowel de uitgekeerde inkomsten¹¹¹ als de inkomsten die geacht worden te zijn uitgekeerd¹¹²) worden overeenkomstig het EStG vastgesteld.¹¹³

¹⁰³ § 36, lid 1 InvStG.

¹⁰⁴ § 36, lid 3 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.39.

¹⁰⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.2.

¹⁰⁶ § 41 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.3.

¹⁰⁷ Het betreft optiepremies, winsten uit de verkoop van aandelen in kapitaalvennootschappen en winsten uit de verkoop van andere kapitaalvorderingen van welke aard dan ook, winsten uit transacties met futures en winsten uit de verkoop van *Investmentanteilen* en *Spezial-Investmentanteilen* (§ 36, lid 2 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.18).

¹⁰⁸ § 36, lid 5 InvStG.

¹⁰⁹ Deze inkomsten worden alsdan als uitkeringen in de zin van § 35, lid 1 InvStG beschouwd (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.21).

¹¹⁰ § 36, lid 4 InvStG. Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 36.41 (met verwijzing naar 35.42 en verder en 35.54 en verder; zie ook eerder).

¹¹¹ § 35 InvStG.

¹¹² § 36 InvStG.

¹¹³ § 37, lid 1, eerste volzin, eerste deel InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.1. § 37 InvStG en verder gelden uitsluitend op het niveau van de investeerder(s) en dus niet op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds*, indien en voor zover het *Spezial-Investmentfonds* belastingplichtig is (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.4; daarvoor geldt § 6, lid 7 InvStG).

Daarbij worden uitgaven van de opbrengsten afgetrokken.¹¹⁴

De inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds* moeten worden ingedeeld op basis van de fiscale gevolgen voor de investeerder. Hoewel de bepaling van de inkomsten van een *Spezial-Investmentfonds* in het algemeen voor alle investeerders in het *Spezial-Investmentfonds* gelijk is, moet het *Spezial-Investmentfonds* rekening houden met verschillen in de fiscale gevolgen van individuele soorten inkomsten op het niveau van de investeerders.¹¹⁵ Hierbij mag het *Spezial-Investmentfonds* alleen die soorten inkomsten samenvoegen die geen verschillende fiscale gevolgen op het niveau van de investeerders tot gevolg (kunnen) hebben.¹¹⁶ Dat geldt in het bijzonder¹¹⁷ voor:

- belastingvrije buitenlandse inkomsten uit aandelen en binnenlandse onroerendgoedinkomsten;¹¹⁸
- belastingvrije inkomsten op basis van belastingverdragen, CFC-regels en de *Teilfreistellung* (gedeeltelijke vrijstelling);¹¹⁹
- de generieke renteaftrekbeperking (*Zinsschranke*);¹²⁰ en
- verrekening en aftrek van buitenlandse belasting,¹²¹ met inbegrip van de indeling in inkomsten die niet aan bronbelasting zijn onderworpen, inkomsten die wel aan verrekenbare bronbelasting zijn onderworpen en inkomsten die aan fictieve bronbelasting zijn onderworpen.¹²²

Het bovenstaande brengt een zeer uitgebreide aangifteplicht met zich van twintig categorieën.¹²³ Na indeling van de (bruto) inkomsten, worden de kosten toegerekend¹²⁴ en verliezen verrekend.¹²⁵

Na vaststelling van de (netto) inkomsten wordt een overeenkomstige verdeling per inkomenscategorie in de *Feststellungserklärung* opgenomen.¹²⁶

¹¹⁴ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.2.

¹¹⁵ § 37, lid 1, eerste volzin, tweede deel InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.5 en 37.6.

¹¹⁶ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.7.

¹¹⁷ § 37, lid 1, tweede volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.8.

¹¹⁸ § 42 InvStG. Zie verder onderdeel B.4.3.

¹¹⁹ § 43 InvStG. Zie verder onderdeel B.4.3.

¹²⁰ § 46 InvStG. In het kort brengt deze bepaling mee dat op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds* de netto rente-inkomsten per investeerder vastgesteld worden zodat daarmee op het niveau van die investeerder rekening kan worden gehouden voor toepassing van de generieke renteaftrekbeperking (*Zinsschranke*). Ook bepaalde andere kosten dan rentelasten worden van de rente-inkomsten afgetrokken conform § 46, lid 2 InvStG (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 46.1 – 46.4). Een negatief saldo blijft bij het *Spezial-Investmentfonds* achter en wordt verrekend in volgende jaren conform § 46, lid 3 InvStG.

¹²¹ § 47 InvStG. In het kort regelt deze bepaling de verrekening en aftrek van buitenlandse belastingen op buitenlandse inkomsten die (geacht worden te zijn) uitgekeerd aan de investeerder(s).

¹²² Zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.8.

¹²³ Zie Anlage 1 van het Anwendungsschreiben InvStG. Het betreft vijftien (15) bladzijden.

¹²⁴ Volgens de vereisten van § 39 en 40 InvStG.

¹²⁵ Volgens § 41 InvStG.

¹²⁶ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 37.9.

Voor de vaststelling van de inkomsten en uitgaven geldt het *Zufluss-Abfluss-Prinzip*.¹²⁷ Dit principe houdt in dat inkomsten en uitgaven pas in aanmerking worden genomen als die daadwerkelijk zijn ontvangen of betaald. Voor *Spezial-Investmentfonds* geldt echter een groot aantal uitzonderingen op dit principe voor onder andere dividenden (die worden in aanmerking genomen op de eerste dag waarop de aandelen worden verhandeld zonder recht op dividend, de ex-dividenddatum),¹²⁸ te betalen rente en ontvangen huur-inkomsten (die worden aan de relevante periode toegerekend)¹²⁹ en kosten (die worden ook aan de relevante periode toegerekend).¹³⁰

De netto-inkomsten worden vastgesteld door van het desbetreffende inkomen, waarmee een causaal verband bestaat, de directe, op het inkomen betrekking hebbende uitgaven af te trekken.¹³¹ Kosten zijn directe kosten (*Direktkosten*) en algemene kosten (*Allgemeinkosten*).¹³² Directe kosten zijn de kosten van het *Spezial-Investmentfonds* die economisch direct verband houden met de inkomsten, alsmede afschrijvingen en afwaarderingen.¹³³ De directe kosten worden afgetrokken van de desbetreffende inkomsten die economisch rechtstreeks verband houden met deze kosten.¹³⁴ De kosten die geen directe kosten zijn, zijn de algemene kosten.¹³⁵ De algemene kosten worden forfaitair verdeeld over het belastingvrije inkomen en alle overige inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds*.¹³⁶

Negatieve inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds* moeten worden verrekend met positieve inkomsten van dezelfde aard¹³⁷ tot aan het bedrag van de positieve inkomsten.¹³⁸

¹²⁷ Van § 11 EstG. Zie § 38, lid 1 InvStG.

¹²⁸ § 38, lid 2 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 38.3.

¹²⁹ § 38, lid 3 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 38.5.

¹³⁰ § 38, lid 4 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 38.13. Er zijn verder nog uitzonderingen opgenomen in § 38, leden 5 – 8 InvStG.

¹³¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 39.6.

¹³² § 39, lid 1 InvStG.

¹³³ § 39, lid 1 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 39.1.

¹³⁴ § 39, lid 4 InvStG en voor twee specifieke inkomstenbronnen: § 39, lid 12 resp. lid 3 InvStG. Zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 39.21.

¹³⁵ § 39, lid 1 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 39.1.

¹³⁶ § 40, lid 1 InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 40.1. Deze algemene kosten worden bepaald naar de verhouding tussen het gemiddelde vermogen van het voorgaande boekjaar, waaruit het betreffende inkomen is ontstaan, en het gemiddelde totale vermogen van het voorgaande boekjaar. Daarbij worden de algemene kosten per categorie verdeeld over het huidige inkomen en de overige winsten (§ 40, lid 2 en lid 3 InvStG). Na deze toerekening, worden de algemene kosten toegerekend aan de opbrengsten en winsten die zijn ingedeeld conform § 37 InvStG (§ 40, lid 4 InvStG). § 40, lid 5 InvStG bevat nog een toerekening van bepaalde algemene kosten aan bepaalde specifieke dividendinkomsten (met name buitenlandse dividenden en Duitse dividenden als de *Transparenzoption* niet is uitgeoefend; zie ook Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 40.41 – 40.43).

¹³⁷ Van dezelfde aard zijn alle inkomsten die voor de investeerder dezelfde fiscale gevolgen hebben (§ 41, lid 1, tweede volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 41.3).

¹³⁸ § 41, lid 1 InvStG.

Negatieve inkomsten die niet verrekend worden op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds*, kunnen door de investeerder(s) niet verrekend worden met andere door die investeerder(s) behaalde inkomsten, maar worden voortgewenteld¹³⁹ bij het *Spezial-Investmentfonds* en verrekend met positieve inkomsten van dezelfde aard in een volgend boekjaar.¹⁴⁰ De verliezen worden op het niveau van het *Spezial-Investmentfonds* per investeerder vastgesteld.¹⁴¹

B.4.3. Nationale en verdragsrechtelijke vrijstellingen bij de investeerder(s) (§ 42 en § 43 InvStG)

De investeerder kan op buitenlandse inkomsten uit aandelen het *Teileinkünfteverfahren* (gedeeltelijke vrijstelling)¹⁴², dan wel de deelnemingsvrijstelling¹⁴³ toepassen.¹⁴⁴ Hieruit blijkt dat het karakter van deze inkomsten behouden blijft.

Deze vrijstellingsregeling geldt niet voor Duitse inkomsten uit aandelen, want die worden ofwel rechtstreeks aan de investeerder(s) toegerekend vanwege de *Transparenzoption* ofwel worden die Duitse inkomsten bij het *Spezial-Investmentfonds* belast en geheel of gedeeltelijk vrijgesteld bij de investeerder¹⁴⁵ als de *Transparenzoption* niet wordt uitgeoefend.¹⁴⁶

Inkomsten uit Duitse onroerende zaken en overige Duitse inkomsten waarop geen *Kapitalertragsteuer* wordt ingehouden, worden bij de investeerder geheel of gedeeltelijk vrijgesteld als die inkomsten bij het *Spezial-Investmentfonds* belast waren en de *Erhebungsoption* (dus) niet is toegepast.¹⁴⁷

Bij de belastingheffing van de investeerder(s) worden buitenlandse inkomsten niet in de heffing betrokken voor zover Duitsland voor deze inkomsten op grond van een belastingverdrag geen heffingsrecht heeft.¹⁴⁸

¹³⁹ § 41, lid 2, eerste volzin InvStG. Niet-gecompenseerde negatieve inkomsten zijn niet verrekenbaar indien een investeerder zijn aandelen verkoopt (§ 41, lid 2, tweede volzin InvStG).

¹⁴⁰ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 41.2 en Rz. 41.4.

¹⁴¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 41.5. Nieuwe investeerders delen dus ook niet in bestaande verliezen. Dit volgt uit de bepaling van de verliesverrekening per investeerder (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 41.7).

¹⁴² § 3, nr. 40 EStG.

¹⁴³ Van § 8b KStG.

¹⁴⁴ § 42, lid 1 en lid 2 InvStG. De genoemde vrijstellingen worden niet verleend als de inkomsten afkomstig zijn van niet-onderworpen (kapitaal-/ personen)vennootschappen, verenigingen van personen of andere lichamen (§ 42, lid 3 InvStG).

¹⁴⁵ § 42, lid 4 InvStG.

¹⁴⁶ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 42.1.

¹⁴⁷ § 42, lid 5 InvStG.

¹⁴⁸ § 43, lid 1, eerste volzin InvStG.

Dit geldt niet als de desbetreffende inkomsten van het *Spezial-Investmentfonds* in het betreffende buitenland niet daadwerkelijk zijn belast.¹⁴⁹

B.5. Inhouding van 15% Kapitalertragsteuer (§ 50 InvStG)

Het *Spezial-Investmentfonds* houdt 15% Kapitalertragsteuer in op uitgekeerde inkomsten,¹⁵⁰ op inkomsten die geacht worden te zijn uitgekeerd¹⁵¹ aan de investeerders en op winsten uit de verkoop van aandelen in het *Spezial-Investmentfonds*.¹⁵² Daarbij dient het *Spezial-Investmentfonds* rekening te houden met verrekening of aftrek van buitenlandse belastingen.¹⁵³ Op inkomsten die vrijgesteld zijn wegens (onder andere) een belastingverdrag hoeft geen *Kapitalertragsteuer* ingehouden te worden.¹⁵⁴ Dat geldt ook ten aanzien van Duitse inkomsten uit aandelen als de *Transparenzoption* is uitgeoefend.¹⁵⁵ De inkomsten die (geacht worden te zijn) uitgekeerd aan (met name vrijgestelde) investeerder(s) die een *Nichtveranlagungsbescheinigung* overhandigen, zijn niet aan de *Kapitalertragsteuer* onderworpen.¹⁵⁶ De *Kapitalertragsteuer* is een voorheffing en verrekenbaar met de *Körperschaftsteuer* voor de Duitse met *Körperschaftsteuer* belaste investeerder.¹⁵⁷

¹⁴⁹ § 43, lid 1, tweede volzin InvStG. Deze bepaling is per 1 januari 2025 toegevoegd. Voorheen bevatten belastingverdragen al dergelijke regelingen. Inkomsten uit (de vervreemding van) Nederlandse onroerende zaken die voor 2025 in Nederland niet belast waren bij het *Spezial-Investmentfonds* op grond van HR 14 juni 2024, ECLI:NL:HR:2024:862 worden bijvoorbeeld (ook voor reeds afgesloten boekjaren) bij de investeerders belast. De bepaling van § 43, lid 1, tweede volzin InvStG is dus van belang voor die Duitse belastingverdragen die niet al (zoals het Duitse belastingverdrag met Nederland) een switch over regel bevatten.

¹⁵⁰ Van § 35 InvStG.

¹⁵¹ De *ausschüttungsgleiche Erträge* van § 36 InvStG.

¹⁵² § 50, lid 1 InvStG.

¹⁵³ § 50, lid 2 InvStG dat ook verwijst naar § 47 InvStG. Zie voetnoot 121.

¹⁵⁴ § 50, lid 3 InvStG.

¹⁵⁵ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 50.7. Deze inkomsten worden in dat geval namelijk rechtstreeks aan de investeerder(s) toegerekend en zijn dus ook geen uitgekeerde inkomsten of inkomsten die geacht worden te zijn uitgekeerd.

¹⁵⁶ § 50, lid 2, eerste volzin InvStG met verwijzing naar onder andere §44a EStG.

¹⁵⁷ § 36 Abs. 2, eerste volzin, nummer 2 EStG of § 26 KStG.

B.6. Vastelling van de inkomsten per investeerder (§ 51 InvStG)

De heffingsgrondslagen,¹⁵⁸ de niet-verrekenende negatieve inkomsten,¹⁵⁹ en de niet-uitgekeerde positieve inkomsten dienen ten behoeve van het *Spezial-Investmentfonds* en ten behoeve van de investeerders afzonderlijk en op uniforme wijze te worden vastgesteld (*gesonderte und einheitliche Feststellung*).¹⁶⁰ Binnen acht maanden na afloop van het boekjaar van een *Spezial-Investmentfonds* dient één (1) aangifte voor de afzonderlijke en uniforme vaststelling van de belastinggrondslagen door de *Kapitalverwaltungsgesellschaft*¹⁶¹ bij de Duitse belastingdienst te worden ingediend.¹⁶²

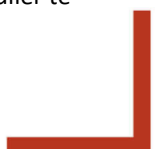
¹⁵⁸ § 29 – 40 InvStG.

¹⁵⁹ § 41 InvStG.

¹⁶⁰ § 50, lid 1 InvStG. Dit geldt ook als er slechts één investeerder is (Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 51.5).

¹⁶¹ Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 51.19.

¹⁶² § 50, lid 2, eerste volzin InvStG en Anwendungsschreiben InvStG, Rz. 51.11. Diverse bijlagen zijn bij het formulier te voegen (§ 50, lid 4 InvStG).

Bijlagen

Tabellen belastingheffing bij het *Spezial-Investmentfonds* en de belaste investeerder(s)

Tabel 1 – geen transparantieopties

Deze tabel vat de belastingheffing samen op het niveau van een enkelvoudig Spezial-Investmentfonds en op het niveau van de belaste investeerder(s) als het *Spezial-Investmentfonds* (voldoet aan de relevante eisen en) **niet** heeft geopteerd voor toepassing van de *Transparenzoption* en de *Erhebungsoption*.

	Duitse inkomsten			Buitenlandse inkomsten		
	Duitse inkomsten uit aandelen (bijvoorbeeld dividenden uit een Duitse GmbH)	Inkomsten uit Duitse onroerende zaken (bijvoorbeeld verhuurinkomsten uit Duitse onroerende zaken)	Overige Duitse inkomsten (bijvoorbeeld rente-inkomsten op leningen verzekerd met een Duitse hypotheek)	Buitenlandse inkomsten uit aandelen (bijvoorbeeld dividenden uit een Nederlandse BV)	Inkomsten uit buitenlandse onroerende zaken (bijvoorbeeld verhuurinkomsten uit Nederlandse onroerende zaken)	Overige buitenlandse inkomsten (bijvoorbeeld rente-inkomsten op leningen aan een Nederlandse BV)
Belastingheffing bij de investeerder(s)	Geheel of gedeeltelijk vrijgesteld	Geheel of gedeeltelijk vrijgesteld	Geheel of gedeeltelijk vrijgesteld	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.
Belastingheffing bij het Spezial-Investmentfonds	Belast	Belast	Belast	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld

Samenvatting tabel 1

Als het *Spezial-Investmentfonds* niet heeft geopteerd voor toepassing van de *Transparenzoption* en de *Erhebungsoption*, worden de genoemde Duitse inkomsten bij het fonds belast en de buitenlandse inkomsten bij de investeerder(s) (behalve voor zover een vrijstelling of andere vermindering van toepassing is).

Voorbeeld 1. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een Duitse GmbH, Duitse onroerende zaken, aandelen in een BV en in Nederlandse onroerende zaken. *Uitwerking:* de inkomsten uit aandelen in de GmbH en Duitse onroerende zaken worden belast bij het *Spezial-Investmentfonds*, de inkomsten uit aandelen in een BV en in Nederlandse onroerende zaken bij de investeerder(s).

Voorbeeld 2. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een Duitse GmbH en in Duitse onroerende zaken. *Uitwerking:* alle inkomsten worden belast bij het *Spezial-Investmentfonds*.

Voorbeeld 3. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een BV en in Nederlandse onroerende zaken. *Uitwerking:* alle inkomsten worden belast bij de investeerder(s).

Tabel 2 – wel transparantieopties

Deze tabel vat de belastingheffing samen op het niveau van een enkelvoudig *Spezial-Investmentfonds* en op het niveau van de belaste investeerder(s) als het *Spezial-Investmentfonds* (voldoet aan de relevante eisen en) wel heeft geopteerd voor toepassing van de *Transparenzoption* en de *Erhebungsoption*.

	Duitse inkomsten			Buitenlandse inkomsten		
	Duitse inkomsten uit aandelen (bijvoorbeeld dividenden uit een Duitse GmbH)	Inkomsten uit Duitse onroerende zaken (bijvoorbeeld verhuurinkomsten uit Duitse onroerende zaken)	Overige Duitse inkomsten (bijvoorbeeld rente-inkomsten op leningen verzekerd met een Duitse hypotheek)	Buitenlandse inkomsten uit aandelen (bijvoorbeeld dividenden uit een Nederlandse BV)	Inkomsten uit buitenlandse onroerende zaken (bijvoorbeeld verhuurinkomsten uit Nederlandse onroerende zaken)	Overige buitenlandse inkomsten (bijvoorbeeld rente-inkomsten op leningen aan een Nederlandse BV)
Belastingheffing bij de investeerder(s)	Rechtstreeks toegerekend. In beginsel belast, maar deelnemingsvrijstelling of <i>Teileinkünfteverfahren</i> als voldaan is aan de relevante eisen	Rechtstreeks toegerekend. In beginsel belast.	Rechtstreeks toegerekend. In beginsel belast.	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.	Altijd toegerekend: bij uitkering of aan het einde van het boekjaar.
Belastingheffing bij het <i>Spezial-Investmentfonds</i>	Belastingheffing vervalt	Belastingheffing vervalt	Belastingheffing vervalt	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld

Samenvatting tabel 2

Als het *Spezial-Investmentfonds* wel heeft geopteerd voor toepassing van de *Transparenzoption* en de *Erhebungsoption*, worden alle inkomsten aan de investeerder(s) toegerekend en op het niveau van de investeerder(s) belast (behalve voor zover een vrijstelling of andere vermindering van toepassing is).

Voorbeeld 1. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een Duitse GmbH, Duitse onroerende zaken, aandelen in een BV en in Nederlandse onroerende zaken. *Uitwerking: alle inkomsten worden belast bij de investeerder(s) (behalve voor zover een vrijstelling of andere vermindering van toepassing is).*

Voorbeeld 2. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een Duitse GmbH en in Duitse onroerende zaken. *Uitwerking: alle inkomsten worden belast bij de investeerder(s) (behalve voor zover een vrijstelling of andere vermindering van toepassing is).*

Voorbeeld 3. Een *Spezial-Investmentfonds* investeert in aandelen in een BV en in Nederlandse onroerende zaken. *Uitwerking: alle inkomsten worden belast bij de investeerder(s) (behalve voor zover een vrijstelling of andere vermindering van toepassing is).*

de Nederlandse
Orde van
Belastingadviseurs